

14. august 2026

EM 2026/261

Jeg fremsætter hermed følgende forslag til forespørgselsdebat i henhold til § 36 i forretningsorden for Inatsisartut:

Forslag til forespørgselsdebat om, hvordan vi sikrer ældre en tryk og værdig alderdom i hele landet.

(Medlem af Inatsisartut Margrethe Thårup Andersen, Demokraatit)

Ældretalsmandens beretning for 2025 tegner et alvorligt billede. Rapporten peger på utilstrækkelig pleje og omsorg, manglende retssikkerhed, svigtende myndighedssamarbejde, uklarhed på demensområdet, boligproblemer og store forskelle mellem byer og bygder. Der nævnes også tilfælde, hvor ældre efterlades uden basal pleje og tilsyn, hvor pårørende må overtage opgaver, som burde være et offentligt ansvar, og hvor ældre ikke får klare svar på deres henvendelser¹.

Vi skal tage beretningen alvorligt. Det er ikke værdigt, når ældre mennesker ikke kan være sikre på at få den hjælp, de har behov for. Det er ikke værdigt, når pårørende må stå alene med ansvaret, fordi systemet ikke handler hurtigt nok. Og det er ikke værdigt, når ældre i bygderne risikerer at få en ringere hjælp end ældre i byerne.

Demokraatit mener, at ældreområdet skal højere op på den politiske dagsorden. Det handler ikke om at fremstille ældre som svage eller som en byrde. Tværtimod. Ældre mennesker er en vigtig del af vores samfund. De rummer erfaring, livsviden, familiehistorier og en indsats for landet, som vi skal møde med respekt. Men netop derfor skal vi også turde tale ærligt om de situationer, hvor samfundet ikke lever op til sit ansvar

Når et ældre menneske har behov for hjemmehjælp, pleje, demensstøtte eller en egnet bolig, skal hjælpen være reel. Ikke kun noget, der står i reglerne. Ikke kun noget, der kan findes på papir. Hjælpen skal kunne mærkes i hverdagen. Det kan ikke passe, at ældre og deres pårørende skal bruge deres kræfter på at kæmpe med systemet, når kræfterne i forvejen er små. Det kan ikke passe, at man som ældre skal være afhængig af, hvilken kommune man bor i, eller om man bor i en by eller en bygd. Og det kan ikke passe, at retssikkerhed, klageadgang og tydelige svar bliver noget, man skal være stærk for at få.

Demokraatit ønsker et samfund, hvor ældre bliver mødt med ordentlighed. Hvor hjemmehjælp ikke er et spørgsmål om held. Hvor plejehjem er trygge steder at bo. Hvor demensramte og deres pårørende ikke efterlades i uvished. Og hvor myndighederne tager ansvar, når noget går galt.

Bag ethvert systemsvigt står et menneske. En mor. En far. En bedstemor. En bedstefar. Et menneske, som

¹ Ældretalsmandens beretning for 2025

har levet et liv, givet til andre og nu har krav på, at fællesskabet er der, når behovet opstår.

Jeg ønsker derfor, at Inatsisartut og Naalakkersuisut særligt forholder sig til følgende spørgsmål:

- Hvordan sikrer vi, at ældre i hele landet får den pleje, hjælp og omsorg, de har ret til?
- Er der behov for tydeligere nationale minimumsstandarder for hjemmehjælp, plejehjem, tilsyn og demensindsats?
- Hvordan styrker vi ældres retssikkerhed, så ældre og pårørende ikke skal kæmpe alene mod et uoverskueligt system?

Demokraatit mener, at ældrepolitik grundlæggende handler om værdighed. Det handler om, hvilket samfund vi ønsker at være. Et samfund, hvor ældre bliver takket i taler, men glemt i hverdagen. Eller et samfund, hvor respekt også betyder handling, ansvar og reel hjælp.

Vi skal vælge det sidste. Vi skal sikre, at ældre ikke føler sig til besvær. Vi skal sikre, at pårørende ikke står alene. Og vi skal sikre, at værdighed ikke afhænger af postnummer, kommune eller familiens ressourcer.

Jeg ser frem til at høre, hvad de øvrige partier og Naalakkersuisut mener om dette vigtige emne, og jeg håber på en respektfuld og konstruktiv debat om, hvordan vi sammen kan løfte ældreområdet.